

Kollégiumi körkép

● Munkatársunktól
Alábbi összeállításunkban a néhány egyetemi város kollégiumi helyzetét mutatjuk be.

Budapest
Az Eötvös Loránd Tudományegyetemen négy normál és három szakkollégiumban fogadják a hallgatókat. A kollégiumi férőhelyek száma 2500. Az egyetem 16-17 ezer fős polgárságának fele vidéki, így aztán hatalmas harc folyik a kollégiumi férőhelyekért. A havi háromezer forintos kollégiumi díjat szeptemberben emelik ötezer forintra. Akik nem jutnak be a kollégiumokba, kénytelenek ifjúsági szállodákban, illetve albérleti szobákban meghúzni magukat. Az előbbiben tavaly négy-ötezer forintot kértek havonta az egyetemistáktól. Az albérletek tíz-tizenkét ezer forinttól kezdődnek, s a határ a csillagos ég. Többen úgy oldják meg lakhatási gondjaikat, hogy 4-5 fős csoportot alkotnak, bérelnek egy kisebb lakást, amelyben elegendő fekvőhely híján kempingágyakon és szivacsokon alszanak.

Debrecen
A Kossuth Lajos Tudományegyetemen 1600 a kollégiumi férőhelyek száma. Itt a két-három ágyas szobákért 3250, a négy ágyasakért 3000, míg a nyolc-tíz ágyas szobákért 2600 forintot fizetnek havonta a hallgatók. Debrecenben sem tudnak minden jelentkezőnek kollégiumi szállást biztosítani. Idén például az igénylők közül felét tudták csak felvenni a diákszállókba. A kollégiumok mellett még az Arany Bika Szállóban, egy volt munkásszálláson, valamint albérleti szobákban hajthatják álomra fejüket az egyetemisták. A három ágyas szállodai szobákért személynként és havonta nyolcezer, míg a munkásszállás három-négy ágyas szobáért 5600 forintot kérnek. Az albérletezők, három-négy fős csoportokba állva általában az egyetem központi épületétől nem messze, az újkerti lakótelepen keresnek maguknak szállást. Debrecenben egy másfél-két szobás főbérlet nélkül panellakásért rezszi nélkül 15-16 ezer forintot kell fizetni.

Miskolc
A miskolci egyetemváros területén működő hét kollégiumban több mint kétezer hallgató lakik. Természetesen a kollégiumi férőhelyekre itt is többszörös a túljelentkezés, ami azt jelenti, hogy például az idén az igénylőknek mindössze 30-40 százaléka jutott be az egyetemváros diákszállóiba. Az idei tanév újdonsága, hogy az egyetemhez közeli szakmunkásképző intézet is szállást biztosít a hallgatóknak. A kollégiumi díj egységesen háromezer forint havonta. A kollégiumból kiszoruló az avasi lakótelepen, valamint a miskolctapolcai üdülőövezetben bérelnek szobát, lakást, illetve családi házat. Miskolcon egy kétszobás, főbérlet nélküli panellakásért rezszi nélkül 16-18 ezer, míg egy üdülővezeti családi házért vagy több szobás nyaralóért 35-45 ezer forintot kérnek. Albérleti hozzájárulást nem kapnak a diákok, éppen ezért csapatba állnak, s többen vesznek ki egy-egy panellakást, illetve családi házat.

● Kollégiumi és albérleti helyzetkép
Aki kimarad, lemarad?

A Móra kollégium tetőtérében hangulatos padlószobákat alakítottak ki. (Fotó: Karnok Csaba)

Sok az eszkimó, kevés a foka. Esetünkben mindez azt jelenti, hogy sok az egyetemi és főiskolai hallgató, kevés a kollégiumi férőhely. Helyzet van tehát kollégiumi fronton.

Amíg országos átlagban csak minden ötödik, addig Szegeden megközelítően minden negyedik hallgatónak jut kollégiumi hely. A Felsőoktatási Kollégiumok Országos Szövetségének (FEKOSZ) elmúlt hétvégi találkozóján kifogásolták a résztvevők, hogy az állam nem adott pénzt sem a kollégiumok bővítésére, sem az albérletbe kényszerülő támogatására, pedig a rendszerváltás óta megduplázódott a továbbtanulók száma. Szegeden közel tizennégy ezer nappali tagozatos hallgató kezd meg a tanévet a jövő héten.

A felsőoktatási intézmények közül a maga hétezer létszámával a József Attila Tudományegyetemnek van a legnépesebb egyetemi polgársága. Nekik kellene szállást biztosítani kollégiumokban és albérletekben. A JATE-nak hosszú évekig alig több mint ezeregyszáz kollégiumi férőhely állt a rendelkezésére. S hogy ez mennyire kevés, mutatja a kollégiumokban lakó egyetemisták tavalyi, tizennyolc százalékos aránya. Az orvostudományi egyetemen tavaly negyven százalék körüli volt ez a paraméter.

A kollégiumi helyzet kiéleződésének egyik legfontosabb oka, hogy a létszámfüggő finanszírozási rendszer az utóbbi években rákényszerítette az egyetemeket és a főiskolákat arra, hogy felduzzassák hallgatói létszámukat. Mindeközben, pénz híján, diákszállókból nem épült több.

A gondok enyhítésére

A JATE, hogy enyhítse a hallgatók lakhatási gondjait, különböző forrásokat felhasználva építkezésekbe, bővítésekbe és átalakításokba kezdett idén tavasszal és nyáron. A tandíj bevételeiből például bővítették a háromszázhusz férőhelyes Móra kollégiumot, mégpedig úgy, hogy a tetőtérben hangulatos manzárd szobákat alakítottak ki. Tanévkezdéskor huszonheten nyerne itt elhelyezést. A huszonnyolc millió forintért vásárolt Fürj utcai ingatlanba – amely korábban garázssokkal és vendégházzal együtt egy borkombinát irodaépületeként funkcionált – a szeptemberi átalakítás után ötvenkét egyetemista költözhet be. Az újszegedi Ekom-parkban február óta húsz hallgató kapott szállást, s a rendszer olyan jól működött, hogy szeptembertől újabb húsz egyetemistát fogadnak a volt KISZ-iskolában. Az Universitas tulajdonában lévő, E 5-ös melletti volt orosz laktanya egyik épületét a nyáron újjították fel száznyolcvanmillió forintért. Az épületet – amelyben hatvan lakás található az egyszobástól a két és felesig, a negyvenöt négyzetméterestől a hetven négyzetméteresig – a kollégiumi ellátottságban leginkább rászoruló egyetem diákjai veszik birtokukba. Szeptemberben nyolcvanegy JATE-s hallgató költözik ki a rendkívül korszerű – szőnyegpadlós, beépített szekrénnel, fürdőszobával, konyhabútorral és hűtővel felszerelt – diákszállóba, amely inkább hasonlít albérlők házára, semmint klasszikus kollégiumra. Várhatóan október közepére a kisebb átalakítások, s a még üresen álló lakások berendezése után további százhatven

hallgató talál majd szállást a volt orosz laktanyában. A bővítés következményeként idén már a kollégiumot igénylő elsősök harminchárom százalékát tudták felvenni a diákszállókba. *Almás Tibor*, a JATE ifjúsági rektorhelyettese elmondta: mivel a társintézmények közül a tudományegyetem szűkölködik leginkább kollégiumi férőhelyekben, nyitottak az elhelyezés minden más formájára. Véleménye szerint a jelenlegi helyzet nemcsak a JATE, de a város számára is fájdalmas, s az egyetemvárosi rang megőrzése érdekében rövid időn belül tenni kell ez ellen, hiszen a szülők és a diákok számára egyre fontosabb szempont a lakhatás kérdése. A JATE-n egyébként a kollégiumi árak egységesen ötszáz forintos, úgynevezett működési költségátlalánnyal növekednek az 1997/98-as tanévben. Így a legtöbbet, 3700 forintot a Móra, Hermann és a Fürj utcai kollégiumokban, míg a legkevesebbet, 3000 forintot a volt orosz laktanyában kell fizetni a szállásért.

Univ Disk és Déli Apró

A kevés kollégiumi hely miatt a városban tanuló egyetemisták és főiskolások jelentős része albérletbe kényszerül. Az Universitas-Szeged Diák-Szolgáltató Központ Kht. (Univ Disk), amely egyebek mellett albérletközvetítéssel is foglalkozik, a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola alagsorában nyújt segítséget a szálláskeresőknek. Számítógépes adatbázisuk augusztus végén közel nyolcszáz albérleti címet tartalmazott. A kínálat rendkívül széles, a bútorozatlan egyszobás lakástól az újszegedi, sziklakertes, légkondicionált villáig minden megtalálható benne. Az albérleti árak 5 és 40

ezer forint között mozognak, átlagban azonban 6-10 ezer forintot kérnek egy-egy diáktól a főbérlők. Az Univ Disk-et július közepe óta mintegy hatszáz egyetemista és főiskolás kereste fel albérletügyben, de, mint mondták, a beiratkozás tájékán számítanak az igazi nagy rohamra. Megtudtuk, hogy a hallgatók leginkább a tízezer forint alatti, főbérlet nélküli szállásokat keresik. Igényük nem nagy: legyen bútor és hűtőszekrény, telefon és mosógép nélkül jól elvannak. Az Univ Disk-nél a keresgélés és a kiválasztás után egyszerre maximum tíz albérlet címet kapnak a hallgatók. Ezek mindegyikéért huszonöt forintot kell fizetniük, illetve ötszáz forint kauciót kell letétbe helyezniük, melyet visszakapnak, ha visszaviszik a számítógépes listát. Megtudtuk: aki nem talál magának albérletet az Univ Disk ajánlatai között, következő lépésként a Déli Apró üti fel, ott keresgél a címek között.

Jövőre: lakhatási támogatás

A FEKOSZ tanácskozásán sürgették, hogy a kormány adjon lakhatási támogatást azoknak a diákoknak, akik jogosultak lennének kollégiumi elhelyezésre, de helyhiány miatt nem jutnak be. Magyar Bálint művelődési és közoktatási miniszter az Ablak legutóbbi adásában elmondta, hogy gondolkodnak a lakhatási támogatás bevezetésén, s várhatóan 1998 szeptemberétől, de az is elképzelhető, hogy már februártól havonta háromezer forinttal segítenék a kollégiumokból kiszoruló hallgatókat. Ez azért lenne fontos, mert már most is halani olyanokról, akik, miután nem jutottak be kollégiumba, inkább évet halasztanak.

Szabó C. Szilárd

Szegedi gólyák

● DM-információ
A József Attila Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán 741, a Természettudományi Karon 683, az Állam- és Jogtudományi Karon 425 első éves hallgató kezd meg szeptembertől tanulmányait.

A Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetem Általános Orvosi Karára 164 elsős nyert felvételt. Közülük 144-en az általános orvosi szakon, 20-an pedig a fogorvosi szakon tanulnak. A Gyógyszerésztudományi Karon 118 új hallgatója van, akik közül 15-en a költésztérítéses képzésben vesznek részt. A Főiskolai Karon belül szociális munkás szakra 47 nappali és 29 levelező, védőnői szakra 48 nappali,

diplomás ápoló szakra 79 nappali és 63 levelező, gyógytornász szakra pedig 31 nappali tagozatos hallgatót vettek fel.
A Juhász Gyula Tanárképző Főiskolára 731-en nyertek felvételt. A Hittudományi Főiskolán mind a nappali, mind a levelező tagozaton 40 első éves kezd meg tanulmányait. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán a főiskolai első évfolyamnak 25, az egyetemi első évfolyamnak 16 hallgatója van a 19 különböző szakon. A Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem Élelmiszeripari Főiskolai Karán technológus szakra 127 nappali és 124 levelező, gépész szakra 79 nappali és 30 levelező, vállalkozó szakra 104 nappali és 160 levelező tagozatos hallgatót vettek fel az idén.

● Integrációs szabályzat
Teljes az egyetértés

Elkészült a Szegedi Felsőoktatási Szövetség szervezeti és működési szabályzatának tervezete. A résztvevők megtárgyalták és elfogadták a dokumentumot, és megállapodtak abban, hogy az intézmények karaik száma alapján képviseljenek a szenátusban.

A felsőoktatási integrációról szóló kormányrendelet két évet biztosít a társulni szándékozó intézményeknek az egyesült egyetemek létrehozására. E két év alatt az egyetemek és főiskolák szövetségi formában működnek. A szövetség létrehozásának feltétele a szervezeti és működési szabályzat elkészítése. A szegedi Universitasban résztvevő intézmények tanácsai augusztusban megtárgyalták és elfogadták az SZMSZ tervezetét. A dokumentum kimondja, hogy a szövetség fő célja a Szegedi Egyetem megalakításához szükséges infrastrukturális és szervezeti keretek megteremtése, az egyetemek és főiskolák integrált felsőoktatási intézménnyé formálása.

Mint Szabó Gábor professzor, a szabályzatot készítő bizottság vezetője elmondta, a legfontosabb kérdés, amelyben sikerült megállapodniuk arra vonatkozó, milyen elvek szerint képviseltesék magukat az egyes intézmények a szövetség vezető testületében, a szenátusban. A paritásos képviselet az egyetemeknek lett volna hátrányos, a hallgatói létszám alapján történő kiadótávoztás pedig a főiskolákat hozta volna előnytelen helyzetbe. Végül az intézmények megállapodtak abban, hogy ki-kik karainak akkori száma alapján delegálhat majd képviselőt a szenátusba. Így a JATE négy, a SZOTE három, a tanárképző

főiskola kettő, az élelmiszeripari és a zeneművészeti főiskolák pedig egy-egy választott taggal képviseltek majd a testületben. Emellett hat hallgatót és két nem oktató dolgozót választanak a Szenátusba. Az intézmények vezetői és az egyesített hallgatói önkormányzat elnöke hivatalból lesz tagja a testületnek.

Fontos elvi megállapodás, hogy a szenátus tagintézményi konszenzus alapján hozza a döntéseit. Ez azt jelenti, hogy az egyetemek és főiskolák bármilyen – nem személyi – döntés ellen vétőjoggal élhetnek, vagyis a többség nem kényszerítheti rá akarátát egyetlen intézményre sem. Ugyanakkor, ha valamelyik egyetem vagy főiskola a vétőjog ismételt gyakorlásával veszélyezteti az integrációs célokat, a szenátus kezdeményezheti az intézmény kizárását a Szövetségből. Az egyeztető munka során néhányan felvetették, hogy a vétőjog gyakorlása a Szövetségben akadályozhatja a végső integráció létrejöttét. Szabó Gábor, valamint a tervezetet jóváhagyó intézményi tanácsok viszont úgy vélik, ha nem jön létre egyetértés, ha sikertelen az érdekegyeztetés, nincs értelme létrehozni a Szegedi Egyetemet.

Az SZMSZ rögzíti az egyetemek és főiskolák szövetségben megőrzött függetlenségének kereteit is. Kimondja, hogy a tagintézmények megtartják gazdasági önállóságukat, egyetemi és főiskolai jellegüket. A szövetség működésének kiadásait költségvetésük 2 ezelékének közös alapba helyezésével fedezik. A szövetséget az Országgyűlés két éven belül egységes önálló felsőoktatási intézménnyé alakítja át.

K. G.

Pszichológiai találkozó

● DM-információ
Tegnap befejeződött Szegeden az Európai Humántudomány-történeti Társaság első éves találkozója. A konferenciát az ELTE és a JATE pszichológiai tanszékei közösen szervezték, így au-

gusztus 29-31-én Budapesten, szeptember 1-2-án Szegeden, a Hungária Szállóban tanácskoztak a hazai és külföldi tudósok. Az előadók a pszichológia szociológiai és történeti vonatkozásait elemezték.

Kollégiumi helyek és térítési díjak				
Intézmények	Nappali tagozatos hallgatók száma	Kollégiumi szálláshelyek száma	Kollégiumi ellátottság (%-ban)	Térítési díj (Ft/hó)
József Attila Tudományegyetem	7167	1470	20,5	3000-3700
Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetem	2500	939	37,6	2500
Juhász Gyula Tanárképző Főiskola	2900	700	24,1	2500
KÉE Élelmiszeripari Főiskolai Kar	750	312	41,6	3000
Szegedi Hittudományi Főiskola	200	nincs önálló kollégiuma*	–	2500
Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola				
Szegedi Konzervatórium	170	nincs önálló kollégiuma**	–	3200
Összesen:	13687	3421	30,9	
* A világi hallgatók a 123 férőhelyes Szent Imre Kollégiumban kapnak helyet.				
** A 32 zeneművészeti főiskolást a Károlyi Mihály Kollégiumban szállásolják el.				